

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Ursache Petru,
judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Popovici Oleg în numele inculpatei Stepanenco Natalia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013 în cauza penală privind-o pe

*Stepanenco Natalia Dmitri, născută la 07 iunie 1989
în or. Vulcănești, domiciliată în s. Burlăceni, r-nul
Cahul;*

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 21.04.2010 pînă la 24.10.2011;*
- *în instanța de apel din 07.02.2013 pînă la 01.04.2013;*
- *în instanța de recurs din 27.11.2013 pînă la 12.02.2014.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie 2011, Stepanenco Natalia a fost condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale, ceea ce constituie 8000 lei.

S-a dispus încasarea de la Stepanenco Natalia în beneficiul lui Zанovei Lilia prejudiciul material în mărime de 31000 lei.

2. *În fapt*, prima instanță a reținut, că Stepanenco Natalia, în perioada de timp decembrie 2008 – mai 2009, activînd în calitate de deridicătoare în casa cet. Zанovei Lilia, amplasată pe str. N. Smochină 2, mun. Chișinău, avînd acces liber în toate odăile din casă, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, tainic a sustras bunuri în valoare de 33.350 lei, după care a părăsit locul săvîrșirii infracțiunii, prin ce a cauzat părții vătămate, Zанovei L. o daună în proporții considerabile.

În drept, acțiunile acesteia au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată în ordine de apel de avocatul Popovici Oleg, în numele inculpatei Stepanenco Natalia, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stepanenco Natalia să fie achitată, din lipsa faptei infracțiunii, pe motiv că la baza sentinței de condamnare au stat doar declarațiile părții vătămate Zанovei Lilia și a martorilor acuzării, însă nu a ținut cont de faptul că sunt divergențe și contradicții neînlăturate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2012 a fost admis apelul avocatului Popovici Oleg, casată sentința Judecătoriei Centru mun.

Chișinău din 24 octombrie 2011, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, rejudecată cauza și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal intentat în privința inculpatei Stepanenco Natalia în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, potrivit art. 391 alin. (1) p. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspunderea penală.

4.1. Instanța de apel a indicat, că probele administrate de către organul de urmărire penală au fost obținute prin încălcarea dreptului la apărare, la interpret cît și a dreptului la un proces echitabil, motiv pentru care a pronunțat o sentință de încetare a procesului penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal în privința inculpatei Stepanenco Natalia, deoarece există alte circumstanțe care condiționează pornirea tragerea la răspundere penală.

5. Recurs ordinar a declarat procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pe motiv, că cauza a fost examinată fără citarea legală a părții vătămate, lipsind-o astfel pe ultima, de dreptul de a se expune asupra apelului declarat de avocat în interesele inculpatei.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 15 ianuarie 2013, apelul procurorului a fost admis, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2012 și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs și-a motivat decizia, prin aceea că instanța de apel la examinarea prezentei cauze penale, nu a respectat prevederile art. 239 Cod de procedură penală, care prevede, că citația se înmînează personal celui citat, care va semna dovadă de primire. Astfel, instanța de apel a lipsit-o pe partea vătămată, Zinovei Lilia, de a se expune asupra apelului declarat de avocat în interesele inculpatei și a prezenta probe suplimentare pentru a fi examinate în instanța de apel în sensul prelungirii fondului cauzei, obiectiv, multiaspectual și apreciate în cumul cu întreg ansamblul de probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond și apel. La fel, instanța de apel fără nici o argumentare plauzibilă, nu a soluționat acțiunea civilă a părții vătămate, deși direct este legată cu latura obiectivă a infracțiunii înaintate inculpatei.

Instanța de apel la general a indicat că nu a participat traducătorul și la alte acte de procedură în faza urmăririi penale, însă învinuitei, învinuirea i-a fost înaintată în limba rusă și la aceste acțiuni ulterioare a participat traducătorul Cucerenco N. (f.d. 98-101) rechizitoriul inculpata l-a primit în limba rusă (f.d.120), în instanța de judecată procedura judiciară a fost asigurată de traducere în limba rusă de către translatorul Rodica Știrbu (f.d.142), C. Șesterniova (f.d.145). Astfel prin motive vagi, fără nici o argumentare adecvată instanța de apel a făcut concluzii pripite despre faptul că i-au fost încălcate inculpatei drepturile la interpret în cazul cînd acesta a participat și la urmărire penală și în instanța de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Popovici Oleg în numele inculpatei Stepanenco Natalia și menținută sentința.

7.1. Instanța de apel a motivat, că vinovăția inculpatei Stepanenco Natalia este pe deplin dovedită din materialele cauzei și în acest sens, prima instanță corect a încadrat acțiunile acesteia în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

8. Nefiind de acord cu decizia menționată, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 8) Cod de procedură penală, avocatul Popovici Oleg, în numele inculpatei Stepanenco Natalia a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- instanța de apel ilegal a examinat cauza în absența inculpatei, fără a o cita legal;

- instanța de apel nu s-a expus asupra probelor administrate de către organul de urmărire penală (procesul-verbal de percheziție din 25.06.2009), care au fost obținute cu încălcarea dreptului la apărare, la interpret și dreptului la un proces echitabil;

- instanța de apel nu s-a expus nici asupra declarațiilor martorilor apărării Stepanenco Maria și Clapciuc Serghei;

- consideră că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele infracțiunii pentru care a fost condamnată.

9. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Colegiul penal v-a considera recursul declarat de avocatul Popovici Oleg, ca fiind declarat în termen, deoarece potrivit ședinței instanței de apel, inculpata nu a fost prezentă la examinarea cauzei în ordine de apel și nici la pronunțarea deciziei. Reieșind din recursul avocatului, rezultă că inculpata a primit decizia la data de 07.08.2013, iar la data de 15.08.2013, avocatul ales, Popovici Oleg a declarat recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție.

Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de către avocatul Popovici Oleg, rezultă că aceasta critică decizia instanței de apel sub aspectul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 8) Cod de procedură penală, însă Colegiul penal constată că aceste temeuri nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

Astfel, instanțele de judecată au examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just au încadrat acțiunile lui Stepanenco Natalia în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Instanța de recurs, în special menționează că, argumentele recurentului, precum că în acțiunile lui lipsesc elementele componentei de infracțiune incriminate, - sunt argumente declarative și inadmisibile, deoarece probele examinate în cauza dată și puse de către instanțele de judecată la baza hotărârilor de condamnare a lui Stepanenco Natalia dovedesc vinovăția acesteia pe deplin și anume:

- declarațiile părții vătămate Zanovei Lilia, care a declarat că anume Stepanenco Natalia lucrând în calitate de servitoare la ea în casă și având acces peste tot în casă, i-a sustras bunuri (haine) în sumă totală de 33350 lei;

- declarațiile martorului Zанovei Vasile, care a declarat, că este fiul părții vătămate și a observat că Stepanenco Natalia venea la serviciu cu o geantă, iar când pleca mai avea și o sacoșă care părea voluminoasă;

- declarațiile martorului Zанovei Vladimir, care a declarat, că este soțul părții vătămate și este sigur că anume Stepanenco Natalia a sustras bunurile din casă, deoarece numai ea și soția aveau chei de la casă. Într-o seară a văzut-o pe Stepanenco Natalia, care pleca și avea o sacoșă, ce i-a dat de bănuit ceva, însă nu a îndrăznit s-o oprească și să-i verifice sacoșa;

- declarațiile martorului Ermolenco Vladislav, care a declarat, că este șoferul părții vătămate. Într-o zi a fost rugat de către Stepanenco Natalia s-o ducă pînă la oprire și aceasta s-a urcat pe bancheta din spate a automobilului, avînd în mînă o sacoșă. Anterior a văzut-o pe Stepanenco Natalia venind la serviciu cu o geantă și pleca cu o sacoșă. A mai văzut-o pe Stepanenco Natalia îmbrăcată în haine de-a lui Zанovei Lilia, însă a crezut că acestea i-au fost dăruite de către Zанovei Lilia.

Instanțele de judecată just au considerat veridice, pertinente, concludente și utile declarațiile părții vătămate și ale acestor martorii, deoarece ele coroborează și se completează cu ansamblul de probe.

Astfel, din procesul-verbal de percheziție din 25.06.2009 (vol. I, f.d. 41-42), rezultă că pentru verificare au fost ridicați o pereche de blugi negri, pe care partea vătămată Zанovei Lilia i-a recunoscut după firma „I Pedro”, după stofă și după culoare și era sigură că acești blugi sunt ale ei (vol. I, f.d. 43-44).

Pe ultima filă din procesul-verbal de percheziție din 25.06.2009, Stepanenco Natalia personal a scris, că nu are careva pretenții față de colaboratorii de poliție, referitor la percheziția efectuată pe adresa s. Burlaceni, str. Lenin 84 „A” (vol. I, f.d. 42 verso).

Potrivit art. 127 alin. (1), (4) Cod de procedură penală (red. 14.03.2003), la efectuarea percheziției sau ridicării de obiecte și documente poate participa interpretul sau specialistul. Persoanele la care se efectuează percheziția sau ridicarea de obiecte și documente, precum și specialiștii, interpreții, reprezentanții, apărătorii, au dreptul să asiste la toate acțiunile organului de urmărire penală și să facă în legătură cu aceasta obiecții și declarații care vor fi consemnate în procesul-verbal.

Reieșind din aceste prevederi, Stepanenco Natalia era în drept să facă obiecții și declarații referitor la percheziția efectuată în cazul în care a considerat că i-au fost încălcate careva drepturi, însă ea nu a avut careva pretenții și nici nu a contestat acțiunile organului de urmărire penală.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că inculpata a fost interogată în calitate de învinuită în lipsa interpretului, dar și a apărătorului.

Din materialele cauzei rezultă, că Stepanenco Natalia a fost interogată în calitate de învinuită la data de 23.07.2009. Tot la 23.07.2009, inculpata a fost pusă sub învinuire și i-a fost aplicată măsura preventivă – obligația de a nu părăsi localitatea.

Reieșind din ordonanța de punere sub învinuire, rezultă că aceasta a fost întocmită și în limba rusă, inclusiv, semnată de apărător, dar și de către interpret (vol. I, f.d. 98). În atare situație, reiese că la întocmirea tuturor actelor procedurale din data de 23.07.2009 au participat atît apărătorul, cît și interpretul. Mai mult, în procesul-verbal de audiere a învinuitei din 23.07.2009, inculpata Stepanenco Natalia personal în limba rusă a scris că „procesul-verbal din cuvintele ei a fost scris corect, citit și tradus pentru ea”.

Referitor la declarațiile martorilor apărării, Stepanenco Maria și Clapciuc Serghei, Colegiul penal, consideră că prima instanță corect le-a apreciat critic reieșind din faptul că prima este mama inculpatei, iar al doilea este prietenul acesteia și declarațiile lor au tendința de a o proteja pe Stepanenco Natalia de a nu purta răspunderea penală pentru infracțiunea comisă. Instanța de apel, în acest sens, just a menținut această poziție a primei instanțe.

Totodată, Colegiul penal consideră neîntemeiat și declarativ argumentul recurentului, precum că Stepanenco Natalia nu a fost legal citată în instanța de judecată, deoarece potrivit încheierii din 12.03.2013 (vol. II, f.d. 28), în privința lui Stepanenco Natalia a fost dispusă aducerea forțată, iar potrivit adevărului primarului Primăriei Burlaceni, r-nul Cahul, aceasta era plecată din localitate, iar din spusele vecinilor dînsa a plecat la muncă în Federația Rusă (vol. II, 33-34).

Mai mult, motivul recurentului, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar și incorect a condamnat-o pe Stepanenco Natalia, ține de starea de fapt și nu este prevăzut ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală. O nouă reapreciere a probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în recurs se verifică numai chestiunile de drept.

Prin urmare, temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs, din care considerente recursul declarat de către avocatul Popovici Oleg, în numele inculpatei Stepanenco Natalia, fiind vădit neîntemeiat, urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Popovici Oleg în numele inculpatei Stepanenco Natalia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2013 în cauza penală privind-o pe Stepanenco Natalia Dmitri, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 februarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae